

M.Ed. Sem-3 Examination

B 103

Inclusive Education

August 2021

Time : 2-00 Hours]

[Max. Marks : 50

1.

સૂચના: (1) પ્રશ્નો કાળજીપૂર્વક વાંચો અને મુદ્દાસર ઉત્તર લખો.

(2) અપ્રસ્તુત લખાણ માટે ગુણ કાપવામાં આવશે.

વિભાગ: 1

Q.1 (A) નીચેનામાંથી ગમે તે ત્રણ પ્રશ્નોના ઉત્તર લખો.

21

- (a) સમાવેશક શિક્ષણની મર્યાદાઓ સમજાવો.
- (b) સમાવેશક શિક્ષણ અને વિશિષ્ટ શિક્ષણ વચ્ચેનો તફાવત દર્શાવતા ગમે તે સાત મુદ્દાઓ લખો.
- (c) સમાવેશક શાળાને અસરકારક બનાવવામાં શિક્ષકની ભૂમિકા સમજાવો.
- (d) માનસિક અક્ષમતાનો અર્થ સમજાવીને, પ્રારંભિક કક્ષાએ બાળકોની અક્ષમતાની ઓળખ કરવા માટેના કારણો સમજાવો.
- (e) મંદ ગતિના અધ્યેતાઓનો અર્થ જણાવીને તેમની સમસ્યાઓ સમજાવો.
- (f) અર્થ સમજાવો: વાણી અને ભાષાની અક્ષમતા, માનસિક અક્ષમતા, શ્રવણની અક્ષમતા.

Q.1 (B) નીચેનામાંથી ગમે તે બે પ્રશ્નોના ઉત્તરો લખો.

04

- (a) સમાવેશક શિક્ષણમાં સહકારી અધ્યયન એટલે શું?
- (b) કયા પ્રકારનાં શિક્ષણમાં દ્વિસ્તરીય અભ્યાસક્રમની જરૂરિયાત છે? શા માટે?
- (c) માનસિક પક્ષાઘાતના ગમે તે બે કારણો જણાવો.
- (d) ધ્યાન ન્યૂનતા ધરાવતાં બાળકોનાં ગમે તે ચાર લક્ષણો જણાવો.

વિભાગ: 2

Q.2 (A) નીચેનામાંથી ગમે તે ત્રણ પ્રશ્નોના ઉત્તર લખો.

21

- (a) શૈક્ષણિક મૂલ્યાંકનનો અર્થ જણાવીને શારીરિક અક્ષમતા ધરાવતાં બાળકોનાં મૂલ્યાંકનનાં સોપાનો સમજાવો.
- (b) સમાવેશક શાળામાં સામાજિક વિજ્ઞાનનાં અધ્યાપન અનુકૂલન માટે હસ્તક્ષેપ દર્શાવતા ગમે તે સાત મુદ્દાઓ જણાવો.
- (c) અભ્યાસક્રમ અનુકૂલનનો અર્થ જણાવીને વિવિધ શૈક્ષણિક જરૂરિયાત ધરાવતાં બાળકોનાં સંદર્ભમાં અભ્યાસક્રમ અનુકૂલનનાં ગમે તે ચાર પ્રકારો વિસ્તૃત રીતે સમજાવો.
- (d) વિકાસશીલ શિક્ષકોનું મૂલ્યાંકન કરતી વખતે કઈ બાબતો ધ્યાનમાં રાખવી જોઈએ? સમજાવો.
- (e) સમાવેશક શાળાના સંદર્ભમાં શિક્ષક પ્રશિક્ષક પાસે અપેક્ષિત કૌશલ્યો સમજાવો.
- (f) શિક્ષણને વ્યવસાય તરીકે સ્વીકારી શકાય? શા માટે? સમજાવો.

Q.2 (B) નીચેનામાંથી ગમે તે બે પ્રશ્નોના ઉત્તરો લખો.

04

- (a) અભ્યાસક્રમ અનુકૂલનની બે રીતોના નામ જણાવો.
- (b) શૈક્ષણિક આકારણી અને માપન વચ્ચેનો મુખ્ય તફાવત જણાવો.
- (c) ગણિતના અધ્યાપન અનુકૂલન માટે હસ્તક્ષેપ દર્શાવતા બે મુદ્દો લખો.
- (d) સમાવેશક શિક્ષણનાં સંદર્ભમાં પ્રવર્તમાન શિક્ષક પ્રશિક્ષણ અભ્યાસક્રમોમાં કયા સુધાર કરવાની જરૂર છે? ગમે તે બે મુદ્દા લખો.

P T O

E185-2

M.Ed. Semester – III

B-103: Inclusive Education

Time: 2.5 Hours]

[Max. Marks: 70

Instructions : (1) **Read the questions carefully and answer to the point.**

(2) **Marks will be deducted for irrelevant answer.**

SECTION: 1

1. (A) **Answer any three of the following questions.** **21**
- (a) **Explain the limitations of inclusive education.**
 - (b) **State any seven points showing the difference between inclusive and special education.**
 - (c) **Explain the role of teacher in making inclusive school effective.**
 - (d) **By explaining the meaning of mental disability, explain the reasons of recognizing disability of the children at initial stage.**
 - (e) **By giving the meaning of slow learners, explain their problems.**
 - (f) **Explain the meaning: Speech and language disability, Mental disability, Hearing disability.**

1. (B) **Answer any two of the following questions.** **04**
- (a) **What do you mean by cooperative learning in inclusive education?**
 - (b) **In which type of education two level curriculum is required? Why?**
 - (c) **State any two reasons of cerebral palsy.**
 - (d) **State any four characteristics of a child having attention deficiency.**

SECTION: 2

2. (A) **Answer any three of the following questions.** **21**
- (a) **By giving the meaning of educational evaluation, explain the steps of evaluating children with mental disabilities.**
 - (b) **State any seven points showing intervention for Social Science Teaching Adaptation in Inclusive School.**
 - (c) **By explaining the meaning of curriculum adaptation, explain any four types of curriculum adaptation in the context of the children with different educational needs.**
 - (d) **Which points should be kept in mind while evaluating the developing teachers?**
 - (e) **Explain the skills expected from teacher educators in the context of inclusive school.**
 - (f) **Can the education be expected as a profession? Why? Explain.**
2. (B) **Answer any two of the following questions.** **04**
- (a) **State two ways of curriculum adaptation.**
 - (b) **State the main difference between educational assessment and educational evaluation.**
 - (c) **Write two points showing intervention for Mathematics Teaching Adaptation.**
 - (d) **Which modifications are required in the present curricula of present teacher training courses in the contest of inclusive education? Write any two points.**